

Sygn. akt VII U 1318/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 marca 2021r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:

Przewodniczący: sędzia Agnieszka Stachurska

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 4 marca 2021r. w Warszawie

sprawy D. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o przeliczenie emerytury

na skutek odwołania D. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 31 sierpnia 2020 roku, znak: (...)

oddala odwołanie.

sędzia Agnieszka Stachurska

UZASADNIENIE

D. K. w dniu 16 września 2020r. złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 31 sierpnia 2020r., znak: (...), odmawiającej ponownego ustalenia wysokości emerytury.

W uzasadnieniu odwołania ubezpieczony wskazał, że decyzją z dnia 12 września 2017r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał mu emeryturę i ustalił jej wysokość w oparciu o art. 55 w związku z art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2021r. poz. 291 ze zm.), wskazując że emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury, tj. kwoty składek zaewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji oraz kwoty zwaloryzowanego kapitału początkowego, przez średnie dalsze trwanie życia. Jednocześnie organ rentowy zawiesił wypłatę świadczenia z uwagi na fakt kontynuowania zatrudnienia oraz dodał, że wysokość emerytury zostanie ustalona w ostatecznej kwocie z chwilą podjęcia wypłaty świadczenia, tj. po rozwiązaniu stosunku pracy i zgłoszeniu wniosku o podjęcie wypłaty emerytury. W treści powyższej decyzji Zakład uznał, że ubezpieczony spełnił wszystkie ustawowe przesłanki do obliczenia wysokości świadczenia według tzw. „nowych zasad”, tj. składek i kapitału początkowego, w tym, że legitymuje się 25-letnim okresem składkowym i nieskładkowym. Ubezpieczony podkreślił także, że w 2017r. nie złożył wniosku o podjęcie wypłaty emerytury, ponieważ kontynuował zatrudnienie na podstawie umowy o pracę i z tego tytułu były odprowadzane składki na ubezpieczenia społeczne. Zaznaczył również, że zdecydował się pozostać w zatrudnieniu, gdyż liczył na to, że w przyszłości „nowa” emerytura będzie dla niego korzystniejsza. Dodatkowo organ rentowy nigdy wcześniej nie informował o konieczności złożenia dodatkowych dokumentów oraz nie kwestionował jego uprawnień w zakresie domagania się ustalenia wysokości emerytury według „nowych zasad”. Dopiero po rozwiązaniu stosunku pracy i złożeniu w organie rentowym wniosku o podjęcie wypłaty świadczenia ubezpieczony dowiedział się,

że emerytura obliczona na nowych zasadach nie może być przyznana z uwagi na brak spełnienia przesłanki posiadania co najmniej 25-letniego stażu pracy.

W ocenie ubezpieczonego Zakład Ubezpieczeń Społecznych wprowadził go w błąd, początkowo przyznając prawo do przeliczenia emerytury według „nowych zasad”, a następnie odbierając mu to prawo na mocy kolejnej decyzji z dnia 31 sierpnia 2020r. Tym samym organ rentowy niewątpliwie naruszył konstytucyjną zasadę zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa, która wyklucza możliwość formułowania obietnic bez pokrycia bądź nagłego wycofywania się ze złożonych obietnic lub ustalonych reguł postępowania. Ubezpieczony wystąpił więc o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie prawa do obliczenia emerytury według „nowych zasad”, tj. w oparciu o art. 55 w związku z art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS (odwołanie z dnia 15 września 2020r., k. 3-4 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 2 października 2020r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania, a uzasadniając swe stanowisko powołał się na przepisy ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Dalej wskazał, że decyzją z dnia 29 maja 2009r. ustalono D. K. prawo do emerytury niepełnej na podstawie art. 28 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2021r. poz. 291 ze zm.), przyjmując okresy składkowe w wymiarze 21 lat, 9 miesięcy i 3 dni oraz okresy nieskładkowe wynoszące 5 miesięcy i 2 dni.

Organ rentowy podkreślił również, że zgodnie z treścią art. 27 powołanej ustawy, ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949r. przysługuje emerytura, jeżeli spełnili łącznie następujące warunki: osiągnęli wiek emerytalny wynoszący co najmniej 65 lat dla mężczyzn oraz mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat dla mężczyzn. Ubezpieczony nie spełnił przesłanek do przyznania emerytury na podstawie w/w przepisu, albowiem na dzień ustalenia prawa do emerytury, tj. w dacie 1 marca 2009r., nie udokumentował 25 lat stażu pracy. Natomiast zgodnie z art. 55 ustawy emerytalnej, ubezpieczonemu spełniającemu warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27, który kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe po osiągnięciu przewidzianego w tym przepisie wieku emerytalnego i wystąpił z wnioskiem o przyznanie emerytury po dniu 31 grudnia 2008r., może być obliczona emerytura na podstawie art. 26, jeżeli jest wyższa od obliczonej zgodnie z art. 53.

Uwzględniając powyższe, organ rentowy ocenił, że ubezpieczony nie spełnia przesłanek do przeliczenia emerytury na podstawie art. 55 ustawy emerytalnej, pomimo przyznania emerytury na podstawie art. 27 decyzją z dnia 30 marca 2012r. (odpowiedź na odwołanie z dnia 2 października 2020r., k. 6 – 7 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

D. K., ur. (...), jest z zawodu inżynierem mechanikiem. W okresie od dnia 28 września 1962r. do dnia 11 czerwca 1985r. odbywał zasadniczą służbę wojskową. Od dnia 1 lipca 1985r. posiada uprawnienia do emerytury wojskowej. Prawo do ww. świadczenia zostało mu przyznane decyzją Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego w W. z dnia 3 lipca 1985r., nr (...). Do ustalenia prawa do emerytury wojskowej i wysokości świadczenia uwzględniono okres służby wojskowej od dnia 28 września 1962r. do dnia 11 czerwca 1985r. w wymiarze 22 lat, 8 miesięcy i 14 dni. Emerytura za 23 lata wysługi emerytalnej wyniosła 64% podstawy wymiaru i została ustalona na kwotę 21.454,00 zł (decyzja z dnia 3 lipca 1985r., k. 39-40 tom I a.r.).

W latach 1986-2008 ubezpieczony był zatrudniony u następujących pracodawców:

- od dnia 4 grudnia 1986r. do dnia 30 listopada 1996r. w Wojewódzkim Zespole Publicznych Zakładów (...) dla (...) w Z. w wymiarze pełnego etatu na stanowiskach: starszego specjalisty ds. obronnych oraz głównego specjalisty ds. administracyjnych, z tym że w okresie od 1 września 1994r. do 30 listopada 1996r. korzystał z urlopu bezpłatnego na czas wykonywania pracy na stanowisku zastępcy Burmistrza Gminy W.-(...);

- od dnia 11 lipca 1994r. do dnia 3 listopada 1998r. w Urzędzie Gminy W. (...) w wymiarze pełnego etatu na stanowisku Zastępcy Burmistrza;

- od dnia 1 stycznia 1999r. do dnia 16 listopada 2008r. w Urzędzie (...) W. w wymiarze pełnego etatu na stanowiskach: kierownika Wydziału, głównego specjalisty, a także głównego specjalisty – p.o. Naczelnika Wydziału (zaświadczenie z dnia 11 grudnia 1998r., k. 7-8 tom I a.r.; świadectwo pracy z dnia 2 grudnia 1996r., k. 9-10 tom I a.r.; świadectwo pracy z dnia 4 listopada 1998r., k. 11-12 tom I a.r.; zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu, k. 13-22 tom I a.r.).

D. K. w dniu 1 kwietnia 2009r. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniosek o emeryturę. W jego treści wskazał, że domaga się obliczenia wysokości emerytury według tzw. „nowych zasad”. Do wniosku dołączył kwestionariusz dotyczący okresów składkowych i nieskładkowych wraz z dokumentacją potwierdzającą te okresy. Organ rentowy, po rozpoznaniu powyższego wniosku, decyzją z dnia 29 maja 2009r., znak: (...), od dnia 1 marca 2009r., tj. od miesiąca, w którym został zgłoszony wniosek, przyznał ubezpieczonemu emeryturę na podstawie art. 28 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Po wyłączeniu z ogólnego stażu okresu zasadniczej służby wojskowej od dnia 28 września 1962r. do dnia 11 czerwca 1985r., organ rentowy uwzględnił okresy składkowe w wymiarze 21 lat, 9 miesięcy i 3 dni oraz okresy nieskładkowe w wymiarze 5 miesięcy i 2 dni, tj. łączny udokumentowany staż pracy w wymiarze 22 lat, 2 miesięcy i 2 dni. Zakład zawiesił jednak wypłatę emerytury z powodu zbiegu prawa do więcej niż jednego świadczenia, gdyż ubezpieczony pobiera emeryturę wojskową. Ponadto odmówił ubezpieczonemu obliczenia wysokości świadczenia emerytalnego w myśl „nowych zasad” wskazując, że art. 55 ustawy emerytalnej przewiduje taki sposób ustalenia wysokości emerytury wyłącznie w stosunku do ubezpieczonych urodzonych przed dniem 1 stycznia 1949r., którzy spełniają warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27 ww. ustawy. Z uwagi na to, że ubezpieczony spełnił wyłącznie warunki do uzyskania emerytury niepełnej na podstawie art. 28 ustawy emerytalnej, tj. osiągnął wiek 65 lat i posiada co najmniej 20 lat okresów składkowych i nieskładkowych, to tym samym brak podstaw do uwzględnienia jego wniosku w powyższym zakresie. Na tej podstawie Zakład odmówił ubezpieczonemu prawa do ustalenia wysokości świadczenia emerytalnego według tzw. „nowych zasad”, tj. w oparciu o art. 55 w związku z art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS (wniosek z dnia 1 kwietnia 2009r., k. 1-4 tom I a.r.; kwestionariusz dotyczący okresów składkowych i nieskładkowych wraz z dokumentacją potwierdzającą te okresy, k. 5-26 tom I a.r.; decyzja ZUS z dnia 29 maja 2009r., znak: (...), k. 62-64 tom I a.r.).

W okresie od dnia 17 listopada 2008r. do dnia 30 kwietnia 2013r. D. K. był zatrudniony na podstawie umowy o pracę w wymiarze pełnego etatu na stanowisku kierownika Biura (...) w Zakładzie (...) W. w W.. Następnie w okresie od dnia 1 maja 2013r. do dnia 30 lipca 2020r. kontynuował zatrudnienie u ww. pracodawcy w wymiarze 0,75 etatu na podstawie umów cywilnoprawnych (zaświadczenie z dnia 1 kwietnia 2009r., k. 23 tom I a.r.; zaświadczenie z dnia 3 marca 2016r., karta przebiegu zatrudnienia – nienumerowane karty tomu II a.r., zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu, k. 6 tom III a.r.; zaświadczenie z dnia 4 marca 2019r., k. 30 tom III a.r.; zaświadczenie z dnia 25 lutego 2020r., k. 32 tom III a.r.).

W dniu 14 sierpnia 2017r. ubezpieczony ponownie złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniosek o obliczenie wysokości emerytury według tzw. „nowych zasad”. Do wniosku dołączył dokumenty potwierdzające jego zatrudnienie oraz wysokość otrzymywanego wynagrodzenia za pracę od dnia 17 listopada 2008r. w Zakładzie (...) W.. Decyzją z dnia 12 września 2017r., znak: (...), Zakład ustalił ubezpieczonemu wysokość świadczenia od 1 marca 2012r., na podstawie art. 55 w związku z art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS. Organ rentowy wskazał, że podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zaewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Jednocześnie zaznaczył, że emerytura stanowi równowartość kwoty, będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. Organ rentowy, ustalając wysokość świadczenia emerytalnego w systemie zdefiniowanej składki, przyjął kwotę składek zaewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji w wysokości 293.853,17 zł, kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego w wysokości 373.423,09 zł oraz średnie dalsze trwanie życia - 183,30 miesięcy. Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ww. ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i wyniosła do wypłaty 3.640,35 zł. Wypłata emerytury nadal podlegała zawieszeniu z uwagi na fakt kontynuowania zatrudnienia oraz pobierania przez ubezpieczonego emerytury wojskowej.

Ponadto organ rentowy wskazał, że wysokość emerytury ustalonej zgodnie z art. 26 jest mniej korzystna od obliczonej na podstawie art. 53, której wysokość do wypłaty wynosiła 4.314,10 zł (decyzja ZUS z dnia 6 listopada 2017r., znak: (...) – nienumerowana karta tomu II a.r.; wniosek z dnia 14 sierpnia 2017r., k. 1-4 tom III a.r.; informacja o okresach składkowych i nieskładkowych wraz z dokumentacją potwierdzającą te okresy, k. 5 – 7 tom III a.r.; decyzja ZUS z dnia 12 września 2017r., znak: (...), k. 8-9 tom III a.r.).

W dniu 22 września 2017r. ubezpieczony zwrócił się do organu rentowego z prośbą o wycofanie wniosku z dnia 14 sierpnia 2017r., na podstawie którego Zakład decyzją z dnia 12 września 2017r. ustalił wysokość świadczenia emerytalnego. Po rozpoznaniu powyższego wniosku, decyzją z dnia 27 września 2017r., znak: (...), organ rentowy umorzył postępowanie w sprawie wniosku o emeryturę z dnia 14 sierpnia 2017r. W dniu 20 listopada 2017r. ubezpieczony zwrócił się do organu rentowego z zapytaniem, czy wysokość świadczenia została ustalona na dzień 1 września 2017r. oraz, które świadczenie, tj. obliczone według starych czy nowych zasad, jest dla niego korzystniejsze. W dniu 5 grudnia 2017r. pracownik organu rentowego poinformował ubezpieczonego o tym, że jego emerytura została ustalona według „starych zasad” oraz że wysokość świadczenia nie zostanie ustalona według „nowych zasad” z uwagi na wycofanie wniosku z dnia 14 sierpnia 2017r. (cofnięcie wniosku z dnia 22 września 2017r., k. 10 tom III a.r.; decyzja ZUS z 27 września 2017r., znak: (...), k. 11 tom III a.r.; pismo z dnia 20 listopada 2017r., k. 12 tom III a.r.; notatka służbowa z dnia 5 grudnia 2017r., k. 13 tom III a.r.).

W dniu 31 lipca 2020r. ubezpieczony złożył w organie rentowym świadectwo pracy z dnia 30 lipca 2020r., potwierdzające rozwiązanie stosunku pracy z Zakładem (...) W. w W.. Jednocześnie wniósł o obliczenie wysokości emerytury w obu wariantach, tj. według starych i nowych zasad i podjęcie wypłaty świadczenia korzystniejszego (wniosek z dnia 31 lipca 2020r., k. 36 tom III a.r.; świadectwo pracy z dnia 30 lipca 2020r., k. 37 tom III a.r.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wydał w dniu 31 sierpnia 2020r. decyzję znak: (...), w której odmówił ubezpieczonemu przyznania emerytury w oparciu o art. 55 w związku z art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS. Zakład wyjaśnił, że ubezpieczony nie spełnił przesłanek do przyznania emerytury na podstawie art. 27 ww. ustawy, albowiem na dzień ustalenia prawa do emerytury, tj. na 1 marca 2009r., nie udokumentował 25-letniego stażu pracy, a tym samym brak jest podstaw do ustalenia emerytury na tzw. „nowych zasadach” (decyzja ZUS z dnia 31 sierpnia 2020r., znak: (...), k. 38 tom III a.r.).

Wskazany stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie powołanych dowodów z dokumentów zgromadzonych przez organ rentowy, których żadna ze stron postępowania nie kwestionowała i dlatego zostały ocenione jako wiarygodne.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Rozpoznanie sprawy nastąpiło na posiedzeniu niejawnym. Taką możliwość daje art. 148¹ § 1 k.p.c. (Dz. U. z 2021r. poz. 11), który przewiduje, że sąd może rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym, gdy pozwany uznał powództwo lub gdy po złożeniu przez strony pism procesowych i dokumentów, w tym również po wniesieniu zarzutów lub sprzeciwu od nakazu zapłaty albo sprzeciwu od wyroku zaocznego, Sąd uzna - mając na względzie całokształt przytoczonych twierdzeń i zgłoszonych wniosków dowodowych - że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne. W przedmiotowej sprawie okoliczności faktyczne nie były sporne, a zatem nie zachodziła potrzeba przeprowadzania dowodów. Spór dotyczył jedynie prawa. Ponadto strony nie wniosły o przeprowadzenie rozprawy. W tych okolicznościach Sąd na podstawie powołanego przepisu ocenił, że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne, co w konsekwencji pozwoliło na rozpoznanie sprawy i wydanie rozstrzygnięcia na posiedzeniu niejawnym.

Tytułem wstępu, przed przystąpieniem do szczegółowych rozważań odnośnie wysokości wyliczonego ubezpieczonemu świadczenia, wskazać należy, że zgodnie z treścią art. 27 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2021r. poz. 291 ze zm.) - zwanej dalej ustawą emerytalną, ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949r. przysługuje emerytura, jeżeli spełnili łącznie następujące warunki:

1) osiągnęli wiek emerytalny określony w ust. 2 albo 3;

2) mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, z zastrzeżeniem art. 27a.

Z kolei w myśl art. 28 ustawy emerytalnej, ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949r., którzy nie osiągnęli okresu składkowego i nieskładkowego, o którym mowa w art. 27 pkt 2, przysługuje emerytura, jeżeli spełnili łącznie następujące warunki: 1) osiągnęli wiek emerytalny wynoszący co najmniej 60 lat dla kobiet i co najmniej 65 lat dla mężczyzn; 2) mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 15 lat dla kobiet i co najmniej 20 lat dla mężczyzn.

W rozpatrywanej sprawie organ rentowy, przyznając emeryturę w 2009r., wyliczył że D. K. posiada okresy składkowe, wymienione w art. 6 ustawy emerytalnej, wynoszące łącznie 21 lat, 9 miesięcy i 3 dni, co zostało potwierdzone świadectwami pracy i zaświadczeniami o zatrudnieniu i wynagrodzeniu, a także okresy nieskładkowe w wymiarze 5 miesięcy i 2 dni, a więc łączny staż wynoszący 22 lata, 2 miesiące i 2 dni.

Przechodząc do podniesionej przez ubezpieczonego kwestii przeliczenia świadczenia wg. nowego systemu emerytalnego, opartego na zasadzie zdefiniowanej składki, Sąd wskazuje, że w tym zakresie należy odwołać się do art. 55 ustawy emerytalnej, który stanowi, że ubezpieczonemu spełniającemu warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27 ww. ustawy, który kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe po osiągnięciu przewidzianego w tym przepisie wieku emerytalnego i wystąpił z wnioskiem o przyznanie emerytury po dniu 31 grudnia 2008r., może być obliczona emerytura na podstawie art. 26, jeżeli jest wyższa od obliczonej zgodnie z art. 53. Z zacytowanego art. 55 ustawy emerytalnej wynika możliwość przeliczenia świadczenia emerytalnego w systemie zdefiniowanej składki, ale tylko w razie kumulatywnego spełnienia określonych w tym przepisie warunków. Wskazać przy tym należy, że przepis art. 55 ustawy emerytalnej nie stanowi samodzielnej podstawy przyznania emerytury. Umożliwia on jedynie ustalenie najbardziej korzystnej wysokości świadczenia przyznanego na podstawie art. 27, dopuszczając ustalenie wysokości świadczenia osobom spełniającym warunki do przejścia na emeryturę na starych zasadach, według reguł obowiązujących dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948r., o ile osoby te kontynuowały ubezpieczenie emerytalne po osiągnięciu 60/65 lat życia i wystąpiły z wnioskiem o świadczenie po dniu 31 grudnia 2008r., a emerytura, obliczona w myśl art. 26 okaże się wyższa niż obliczona zgodnie z art. 53 (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2017r., sygn. akt II UK 755/15).

Przenosząc powyższe na grunt rozpatrywanej sprawy wskazać należy, iż bezspornym jest, że ubezpieczony złożył wniosek o emeryturę po dniu 31 grudnia 2008r., a także kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe po osiągnięciu wieku emerytalnego. Jednak organ rentowy w decyzji z dnia 29 maja 2009r. ustalił, że ubezpieczony nie posiada co najmniej 25 lat okresów składkowych, nieskładkowych i uzupełniających, a zatem nie ma prawa do emerytury na podstawie art. 27 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, lecz na podstawie art. 28 tej ustawy. Artykuł 55 ustawy emerytalnej wymaga natomiast spełnienia łącznie wszystkich przesłanek z art. 27 ustawy. Nie budzi wątpliwości, że ubezpieczony ich nie spełniał.

Zastosowanie regulacji z art. 55 ustawy emerytalnej zależy od złożenia pierwszego wniosku o emeryturę z tzw. powszechnego wieku emerytalnego na podstawie art. 27 ustawy po 31 grudnia 2008r. (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 29 stycznia 2014r., I UK 411/13, z dnia 8 lipca 2015r., II UK 217/14 i z dnia 7 listopada 2013r., II UK 143/13). Zakres podmiotowy art. 55 ustawy emerytalnej obejmuje ubezpieczonych urodzonych przed 1 stycznia 1949r., także kontynuujących ubezpieczenia emerytalne i rentowe po osiągnięciu przewidzianego w art. 27 ustawy wieku emerytalnego, którym przyznane zostały emerytury z tytułu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego (art. 27 ustawy) przed końcem 2008r. w wysokościach obliczonych według dotychczasowych zasad. Jako regulacja szczególna, art. 55 ustawy emerytalnej wymaga wykładni ścisłej, uzależnionej wyraźnie od wystąpienia przez ubezpieczonego z wnioskiem o przyznanie emerytury po dniu 31 grudnia 2008r., który nie może być rozumiany jako wniosek zmierzający do innego celu niż przyznanie po raz pierwszy emerytury na podstawie art. 27 ustawy. W szczególności wniosek o przyznanie emerytury na podstawie art. 27 ustawy nie może być rozumiany jako wniosek o przeliczenie,

ponowne przyznanie tego samego świadczenia lub wniosek o ponowne obliczenie wysokości przyznanej emerytury na podstawie tego przepisu (art. 27 ustawy) według nowych zasad, jeżeli wcześniej wysokość emerytury została obliczona według dotychczasowych zasad na podstawie art. 27 w związku z art. 53 ustawy emerytalnej. A zatem możliwość obliczenia emerytury w formule zdefiniowanej składki oznacza istnienie takiej możliwości na datę, od której następuje, czy nastąpiło, przyznanie prawa do emerytury z art. 27 ustawy. Przyjęcie, że ocena spełnienia warunku z art. 55 odnoszącego się do wysokości świadczenia jest dokonywana na datę wystąpienia z wnioskiem o zastosowanie „kapitałowej formuły” ustalenia wysokości świadczenia, skutkowałoby naruszeniem art. 26 i art. 25 ustawy, skoro emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, jak również jeśli podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, czyli w zasadzie od którego przyznano świadczenie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2013r., II UK 143/13). Nie może być tak, że w przypadku osób objętych zakresem podmiotowym art. 55 ustawy, przyjmowane są do obliczenia wysokości emerytury kwoty składek, czy kapitału początkowego, waloryzowane, ustalone na inną datę niż data przyznania emerytury z art. 27 ustawy. Wniosek o dokonanie przedmiotowego obliczenia, obliczenia emerytury na nowo przy zastosowaniu innej zasady, zgłoszony już po uprawomocnieniu się decyzji przyznającej emeryturę z art. 27 ustawy emerytalnej, wyznacza w zasadzie datę, od której ma miejsce ewentualna wypłata podwyższonego świadczenia, ale nie wyznacza daty, na którą dokonuje się obliczenia.

Ustalenie wysokości świadczenia następuje przy jego przyznaniu i jest przedmiotowo czymś zupełnie innym od ponownego ustalenia wysokości świadczenia, jego przeliczenia. Wobec tego dokonanie wyboru formuły obliczenia wysokości emerytury warunkowanego rachunkowo wyższą kwotą nie może nastąpić na inną datę niż data, od której przyznaje się emeryturę. Dokonanie stosownego porównania nie może odnosić się do kwot wyliczonych na datę późniejszą, niż data przyznania świadczenia. Jak wynika z akt rentowych decyzją z dnia 29 maja 2009r. przyznano ubezpieczonemu od dnia 1 marca 2009r. emeryturę z tytułu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego w oparciu o art. 28 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Na dzień złożenia wniosku ubezpieczony nie spełniał przesłanek do przyznania emerytury na podstawie art. 27 ustawy emerytalnej. Możliwość ubiegania się o przeliczenie świadczenia w oparciu o treść art. 55 ustawy emerytalnej wymaga natomiast kumulatywnego spełnienia przesłanek z art. 27. W związku z tym, że ubezpieczony na podstawie decyzji z dnia 29 maja 2009r. nabył prawo do emerytury po ukończeniu 65 roku życia na podstawie art. 28 ustawy emerytalnej, albowiem nie spełnił przesłanek z art. 27, to tym samym nie może mieć do niego zastosowania instytucja przeliczenia świadczenia, przewidziana w art. 55 w związku z art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS.

Jeśli chodzi zaś o powołany w odwołaniu fakt wydania przez organ rentowy decyzji z dnia 12 września 2017r., znak: (...), w której Zakład ustalił ubezpieczonemu wysokość świadczenia od 1 marca 2012r., na podstawie art. 55 w związku z art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS, to wskazać należy, że z uwagi na wycofanie przez ubezpieczonego wniosku, który stał się podstawą do wydania ww. decyzji, postępowanie w zakresie tego wniosku zostało umorzone, a zatem decyzja, o której mowa nie ma żadnej mocy. Organ rentowy podkreślał zresztą, że decyzję tę wydał omyłkowo.

Mając na względzie powyższe Sąd Okręgowy, nie znajdując podstaw do zmiany decyzji organu rentowego z 31 sierpnia 2020r., znak: (...), oddalił odwołanie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

ZARZĄDZENIE

(...)